

Гъесэнныгъэр зэкэми анахь шъхъал

Гъесэнныгъэм иофишэхэм яшышхъэу зэйукэу 2017 — 2018-рэ ильэс еджэгъум шъолырым гъесэнныгъэм исистемэ хэхъоныгъехэр щишинахэмкээ пшъерильэу кынчухэрэм афэгъехыгъэр тигъуасэ Мыеекъуапэ щиззехащагъ.

Пленарнэ зэхэсигъом хэлэжьагъэх Адыгэ Республикаам и Лышхъээ ишшэрильхэр пэлтээ гъэнэфагъээлээ зыгъецэклээр Күмпъыл Мурат, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, УФ-м гъесэнныгъэмрэ и Министерствэ иофишэе кадрэхэм ягъехъазырынкээ ыкы гъесэнныгъэ тедээ зэрагъэтийннымкээ Департаментын ишацэ ишшэрильхэр зыгъецэклээр Инна Черноскутова, федеральнэ инспекторэу Владимир Магасовыр, Темир-Кавказ ыкы Кынблэ федеральнэ шъолырхэм кынчыгъэ лыклохэр, кэлэе тээдже сообштээр, нэмыхъэри.

АР-м гъесэнныгъэмрэ шъенгъэмрэ и министрэу Кэлэе Анзаур зэхэсигъор кынчээчийнхээ, хабээ зэрэхуугуу, шыншхъэум миш фэдэ иофтхъабзэ республикаам зэрэшьзэхашэр, гъесэнныгъэм исистемэ, аш-

хэкыпэхэм зэрэштигушыгъэр кынчигъэшгүй. Мы мафэхэм яхуулэу шыншхъэу зэ-

зериэр, ягъэжьэлээ пстэуми гъесэнныгъэр япэублэу, алтапсэу зэрэштигъэр хигъеунэфагъыгъ. Нэмыхъи шъолырхэм афэдээ зисэнхэхт хэшшик фызиэ, шенгъэ куу зылээлээ кадрэхэр Адыгэим зэрищыгъагъэхэр кынчугаагъ. Сэннаущыгъэ зыхээл ныжыкыгъэхэм іэпилээту афэхуугуу, кынчкэхуухъэр лээхүхэм шъенгъэхэр ягъэгъотыгъэнэр пшъериль шыншхъэхэм ашыщэу кынчигъэфагъэх. УФ-м и Президентэу Владимир Путиним кынчэриуагъэу, гъесэнныгъэм исистемэ фундаментальнэ шынчээр ылтапсэу Ѣытын фас: сабый, итэхээлээ пэпчэ сэннаущыгъэ хэл, науки, творчествэм, спортым, сэнхэхьатэу кынчигъэхэм, ишчилэнгъэ гъэхъагъэхэр щишинахъ ылтээшгүйт. Ар кынчээчийнхээ тишигъэр, Урсынэм гъэхъагъэ шыншхъэу аштшитэхэр аштшитэхэр ягъэгъотыгъэнэр.

— Зэтигъо къэралыгъо ушэтихэм алъаныкъо къэралыгъо гъэхъагъэшхэр зыншыре шъолырхэм Адыгэир ашыщ. Гүйчилээ пае, балл 90 — 100 къэзыхыгъэхэм япчагъэр нахьыбэ хүгъэ. Анахь балл ин кынчигъагъэхэр Мыеекъуапэ имызакъо,

къоджэ псэуплэхэм къазэрэдэхээр тегъэгушо, — кынчугаагъ Күмпъыл Мурат. — Мы ильэсүү гъесэнныгъэм и учрежденихээх къэзүхыгъэ нэбгүри 115-рэ къэралыгъом иапшэрэ еджэлээ анахь дэгүхэм ашеджэнхэу дгээгүагъэх, ахэм шэнгъэ куухэр зэрагъэгъотынхэш, яреспубликэ къагъэзэжынэ тащгүйгы. Джаш фэдэу УФ-м и Президент кынчидигъэгъэ жынгүйкэ уншюхэм ягъэцэжэн къыдыхэлтэгээ таатай гъесэнныгъэм исистемэ хэхъоныгъэхэр ышынхэм тигаалээ тет, кэлэе гъаджэхэм ялэжжапкэ къэлэтигъэнэр, еджапэхэм яматериальнэ-тех-

хэушхъяфыкыгъэ программэ зэхэгъэуцогъэн, гъесэнныгъэм и учрежденихээх яматериальнэ-техническэ базэ нахьшүү шыгъэн зэрэфаар кынчилотыгъэх, нэмыхъи лъэнхыкъохэми къащууцугъ.

Инна Черноскутова къэзэрэуцогъэхэм УФ-м гъесэнныгъэмрэ и шъенгъэмрэ и министрэу Ольга Васильевам ыцэлээ шуфэс къарихыгъ ыкы ильэсүүдээ еджэгъо къэблагъэрэмкээ пстэуми къафэгушуагъ. Мы ильэсүү кэлэе джэхээ милион 30 фэдээ еджапэхэм зэрэхъажыщхэр, блэгъыгъэ ильэсүү егъэшгүймээ, а чынгээр зэрэнахъыбэр пашэм игуапэу къыхигъэшгүйгъ. Кэлэе гъаджээм обществэм мэхъанэу щыриэр къэлэтигъэнэм, Президентын иунашхохэм ягъэцэжэн къыдыхэлтэгээ таатай ахэм ялэжжапкэ хэгъэхьогъэнэр, аттестациер ягъэгүйгъэнэр пшъэриль шыншхъэхэу кынчигъэнэфагъэх. Къэралыгъом инеушириэ мафэ зыфэдэштигъ педагогым бэкээ зэрэлтигъэхэм, ар зыншамыгъэгъупшэу ахэм иофтшын зэрэфаем къыкыгъэхтигъигъ. Джаш фэдэу кэлэе джаклохэм, ны-тыхэм яфитынгъэхэр уукъохэ зэрэмхууцтэх къэрэуцогъэхэм анаэ тиригъэдэзгүйт. Гүйчилээ пае, кэлэе джакло ишчилэхээ тхильхэр ылтээ хэмийнхээ ратынхэ фас, ар зыншамыгъэцэжэнхэрэм язекъуакэ тэрээзэн. Гъесэнныгъэм исистемэ хэхъоныгъэхэр ышынхэмкээ федеральнэ министерствэм гухэльэу илэхэм, зэхъокынгъэуу рахьхъэхэрэм И. Черноскутовар кэлээ къатагууцагъ.

Темээ агъэнэфагъэм елхыгъэу нэүхжүү къэгүйцагъ министрэу Кэлэе Анзаур. Апэралшээ аштшитэу зытэридэзгээр кэлэцэлцикүү ыгынгүйэр ары. Джырэ уахьтэ республикаам ис сабий 23000-рэ фэдээ аштшитэу. Иофтшын гъэхъэхэм ашыщ ильэсүү 3-м нэмыхъи гъэе сабийхэм чынгэхэр ягъэгъотыгъэнэр. Зэрагъэнэфагъэмкээ, мы ильэсүү учреждени 2-мэ ийгээжээгээ гъэцэжэнхэр арашылэштигъ, зэтэргэгээхээ хаштых. Аштшитэу ишчилэхээ Мыеекъуапэ районим ит кэлэцэлцикүү ыгынгүйэр 110-рэ кэлэе Ѣыгынгүйэр ашыщ. Гүйчилээ пае, къэралыгъо ушэтихэм зактыгъэбэгъазэм, я 11-рэ классыр къэзыхыгъэхэм ашыщхэу балл 360-м нахьыбэ кынчигъэ гъээнэфагъэм къаахыгъэхэр балл 388-рэ къэзыхыгъэ Мыеекъуапэ илицеуу N 19-м щеджэгъэ Шабан Махмуд, ятанэрэ чынгээ.

(Икэүх я 2-рэ н. ит.)

Адыгэ Республикаам и Лышхъэ и Указ

Гъэпсэфагъо мафэм ехынгүй

Адыгэ Республикаам и Законэу «Адыгэ Республикаам и Лышхъэ ехынгүй» зыфилорэм ия 3-рэ статья ия 2-рэ лах ия 13.1-рэ пункт тегъэпсихъагъэу ыкы Күрмэн мэфэхээр хэгъеунэфагъыгъэнхэмкээ цыфхэм нахь амал дэгүхэр ягъэгъотыгъэнхэм пае Адыгэ Республикаамрэ Краснодар краимэ ашыгсээрэ быгысмынхэм я Диндэлэхжапэ кынчээлээгъэу гъыкыгъизэ унашюу сэшү:

1. 2017-рэ ильэсүү ынчугъом и 1-р Адыгэ Республикаам икъэралыгъо хабээ игъэцэжэнхэр кынчухэм гъэпсэфагъо мафэу ашыгъэнэфагъэнэу.

2. Иофшын энхийн эпхыгъэ хэбзэгъеуцугъэм диштэу Адыгэ Республикаам икъэралыгъо хабээ икъулыкъухэм, чынгээ зыгъээорышэхъынхэм икъулыкъухэм, организацихэм ялэхъэтетхэм 2017-рэ ильэсүү ынчугъом и 1-р гъэпсэфагъо мафэу яофтшынхэмкээ шыгъэнхэм пае ишчилэгъэ иофтхъабзэхэр зэрхъэнхэу итэе афэлтээгъуугъэнэу.

3. Официальнэу кынчигъахаутырэ мафэм къащуублагъэуу мэхъу.

Адыгэ Республикаам и Лышхъэ ишшэрильхэр пэлтээ гъэнэфагъээлээ зыгъэцакъэу Күмпъыл Мурат къи. Мыеекъуапэ, шыншхъэум и 28-рэ, 2017-рэ ильэс N 132

АДЫГЕИМ ЩЫХЪУРЭ-ЩЫШІЭРЭР

Гъесэнүгъэр зэкэм анахь шъхъа!

(Икъеху).

щыт гурит еджаплэу N 17-р къезуухыгъэ Владислав Коиновыр (балл 376-рэ), ященэрэ чыплэр ыубытыгъ лицеу N 19-м икълэеджакло Шарипов Сайд (балл 374-рэ). Республиком илашээ Къумпъыл Мурат мигъэ гурит еджаплэр къезуухыгъэ кълэеджэкло анахь дэгъухэм залоклэм, специалист ныбжыкъэ хугъяэх ахэм республиком къагъээжъынэу ээрэжхэрэр ариуяа.

Мы ильэсыкіе еджэгъум предметыкіе къыххъягъехэм ашыщ астрономиер. Адыгейим имуниципальн образовани 4-мэ аххъэрэ еджэлэ 28-мэ (я 10-рэ классым) мы предметыр ащарагъэхъщ. ЕГЭ-м ар хагъэхъане агъенафэорэп, ау ильэситукіе упплэекун юфшіэнхэр зэхашщэшт. 2014-рэ ильэсийм къышуублагъэу зэйк къералыгъо ушетынхэмкэ къэгъэльэгъон анахь дай зиэ еджаплэр министерствэм юф адишшагъ. Аш фэдэ учреждение 31-м щыщэу 29-мэ якъэгъэльэгъонхэр нахышу ашыгъэх.

Сэнаушыгъе зыхэль кълэцкүхэр къэгъотыгъэнхэм ыкъи ахэм іэпүгэгъу афхъугъеныйм Адыгейим мэхъанашко щыраты.

А системэм чыплэшко щызыбытырэр республике естественнэхъисап еджаплэр ары. 2017-рэ ильэсийм гъэтхапэм Мыекуапэ щызэхашэгъэ я II-рэ Кавказ дунээ хыисап олимпиадэм Адыгейим икълэеджаклохэм хагъэунэфыкъыре чыплэ 13 къышыдахыгъ ыкъи командахэмкэ апэрэ хууьзэх.

— Ныбджэгъу лъаплэхэр! Яюфшіэн, ясэнхъяят фэшьылкъэ нэбгыре шынш фэдиз не-перэ зэлукъэгъум зэрилхъгъэх. Зэкэм ахагъахъо шъхъаэу

тапашхъэ щытыр уахътэу тызыхътым елтытыгъэу гъесэнүгъэм исистемэ зэхъокыныгъэшүхэр фэшьгъэнхэр, юф зыдэтшэжъизз, унэшо тэрэхэр тшынхэр ары. Ашкэтишикъялгъэр зэкэм тэлкэль: профессионализмэр, сэнаушыгъэр ыкъи іэпэлэсэнгъэр, — къыуяагь Къэрэшэ Анзаур.

АР-м и Лъашхъэ ишъэрильхэр пэлэлэ гъэнэфагъякээ зыгъяцаклэрэм зэхэсэйгом икъеху къышыгъущийзээ, кълэегъаджэхэм джыри зэ закыфигъэзагъ, гъесэнгъэм исистемэ зыпкь итэу ыпэкэ лъыкотынхэмкэ ахэм бэкэ зэрашыгъуухэрэр ариуяагь. Анахъэу ынаэ зытыридэгъэ лъэныкъохэм ашыщ демографилем изытет нахышу шыгъэнир.

— Пшъэрэиль шъхъаэр шалхъэхэм адиштэрэ гъесэнгъэтикълэцкүхэм ядгъэгъотынхэр, зэнэкъокуу шыкъэм тэтэу ахэм зыкъиззахын амал ялэнхэр ары. Обществэр зыгъэгъумэкъыре юфыгъохэр шүүшлэнхэм пае социальнэ сетьхэр къызфэжъуухъедэх, шүүзэгурлыу юф зэдашшуш!, — къыуяагь Къумпъыл Мурат.

ТХАРКЬОХЬО Адам.
Сурхтэр А. Гусевым тырихъгъэх.

Вакцинэр республикэм къылэхъагъ

«Совигрипп» зыфиорэ вакцинэ зэхэльхъэгъу мини 180-рэ Адыгэ Республиком псауныгъэр къэххумэгъэнымкэ и Министерствэ республикэм къыригъэолшт. Аш щыщэу мини 140-р — зыныбжь икъутъэхэм, мин 40-р — кълэцкүхэм апай.

Апэрэ вакцинэ 64800-р республиком ит поликлиникэхэм алэклагъэхъэгъах. Кълэцкүхэу зыныбжь ильэс 18-м нэмысийгъэр, кълэегъаджэхэр, медицинэм иофишшэхэр, сатыушшэхэр, студентхэр, кълэеджаклохэр ыкъи нэмыкхэу гриппыр къызэутэгъиним ишынагъо нахь зышхъярхтэр ары прививка апэ ашыштхэр.

Ыпеклэ зиггуу къэтшыгъэ ведомствэм муниципалитетхэм ядминистрацихэм ехжэхэм ямылткүэ юф зымышхэрэм вакцинэр афащэфынхэрэв зэртэхэгъэ тхыль афигъэхъигъ. Джаш фэдэу предприятихэм ыкъи организацихэм япащхэм «Совигрипп» зыфиорэ вакцинэр яофишшэхэм афащэфын фас. Ар къызхэхырэр АР-м псауныгъэр къэххумэгъэнымкэ и Министерствэ къызэлкыгъэхъэгъэ вакцинэр Адыгейим щыпсэухэрэм яроцент 40-м нахь зэрафимыкъущтыр ары.

Вакцинационер республикэм шырагъэхъагъ. Ар зэрифэшьашу Адыгейим щызэхашагъэ зыхъукъэ, шэкъогъум и 15-м нэс компаниер лъягъэктэшт.

(Тикорр.).

Джэуапэгъу къышуфэхъущых

зиггуу тшыре уахътэм къыриубытэу шыкъытеомэ, аш шузыгъумэкъыре юфыгъомкэ занкэу шуддэгүшүйэн шуульэкъыш.

Сыхъатыр 2-м къыщуублагъэу зиггуу тшыре уахътэм къыриубытэу шыкъытеомэ, аш шузыгъумэкъыре юфыгъомкэ занкэу шуддэгүшүйэн шуульэкъыш.

Кълэегъаджэхэм яшэнүгъэхэм ахагъахъо

Хабзэ зэрэхъугъэу, кълэегъаджэхэм апае шышхъэу зэхашэрэ зэлукъэгъум ипэгъокиу секциихэмкэ гошыгъэхэу гъесэнгъэм иучрежденихэм ашылаажъэхэрэм юф ашээ. «Развитие национальной системы учительского роста» зыфиорэмкэ секциер Адыгэ къэралыгъо технологоческим университетым итхыльеджаплэ щилэжъагъ.

Кълэегъаджэхэм яшэнүгъэхэм зэрхагъэхон альэкыицт лъэныкъохэр мыш къышалетгъэх. Мы сэнхъятымкэ юф зышшэхэрэм яттестасие зэхъокуыгъэхэр фэхъунхэм, нахь агацкэхъяним фэгъэхъигъэ юфыгъохэм кълэегъаджэхэр атегущыагъэх.

Юфтыхъабзэр къыззэуихыгъыкъи зэришагъ Адыгэ Республиком гъесэнгъээрэм шэлэнгъээрэмрэк и Министерствэ иофишшэу, секцием илашээ Тамара Новоселовам.

Аш къызэриуагъэмкэ, кълэегъаджэхэм яшэнүгъэхэм ахагъэхоним фэшлэ республиком юфтыхъээ зээфшъяафхэр, зэнэкъокухэр, семинархэр, урысъязымкэ, химиемкэ предметнэ ассоциациихэр зэхашэрэх, «Учитель года» зыфиорэ клубын ыкъи учебнэ-методическэ объединенихэм юф ашээ.

— Гъесэнгъэм исистемэрену кэ горэ къыххъэ, ары Гуманитар ушетынхэмкэ Адыгэ республике институтэу Къэрэшэ Тембот ыцэ зыхъырэм иофишшэхэр гухэкъышо ашыхъу фэтхъяусыхэх институтым литературэмкэ иотдел илашээ Щэшшэ Щамсэт ятэ идуний зэрихъожьигъэм фэшлэ.

ДЕЛЭКЬО Анет.

Гуманитар ушетынхэмкэ Адыгэ республике институтэу Къэрэшэ Тембот ыцэ зыхъырэм иофишшэхэр гухэкъышо ашыхъу фэтхъяусыхэх институтым литературэмкэ иотдел илашээ Щэшшэ Щамсэт ятэ идуний зэрихъожьигъэм фэшлэ.

Адыгэ Республиком итхаклохэм я Союз тхакло Щэшшэ-Ергукъо Щамсэт ятэ зэрэцмыгъэжыр гухэкъышо щыхъу фэтхъяусыхэх.

Мысхамэт иофшагъэхэр хэхъоныгъэшүх

Ситхыгъэ нэүасэ шъузыщифэсшы сшоигъор Төүцожь районымкіэ Джэджэхъаблэ чыпілә коим ипащэу Хъашхъуанэкъо Мыхъамэт. Зыпкъ ит кіэлэ یуш, шъырыт, іәдәб зыхэль, шыыпкъэнэгъэ зиіэ цыиф. Ятэу Хъашхъуанэкъо Рэмэзан Джэджэхъаблэ къоджэ Советым итхъаметагъ, ащ дэтыгъэ колхозэу «Октябрэу» зищихъу алоштыгъэм ипартком исекретарыгъ, зымышлэрэ тинахъыжъхэм бащэ къахэммыкынэу къытщэхъу.

Ятэ ильягъо рыкъозэ, ыгъедахээ непэ мэпсэү, мэлажье Мыхъамети. Аш фэшыхъат ильяс 55-рэ нахь къэзымыгъяш! Эгъе калэм щылэнгъэ тьюгу шыагъоу къыкъулагъэр. 1983-рэ ильясым Пшызэ мэкъумещ институтым псеольяшынымкэ ифакультет къуухыгъ. Йофшэнрыгъ Пэнэжъыкъуае дэтыгъэ ПМК-м щыригъежъагъ. Мастерэу, прорабэу ильясыбэрэ йоф ышыагъ. Адыгэкъяли ильяс зытфыхэ псеольяш! щылэжъагъ. Джэджехъэблэ колхозым ильяс заулэрэ итхамэтагъ. Теуцожь МТС-м идиректорыгъ, 2012-рэ ильясым къыщыублагъэу Джэджехъэблэ чыпилэ коу Къунчыкъохъабли, Тэуехъабли, Городскоири зыхахъэхэрэм иаш. Ильяситфэу а Іенат!эр зыщи-гъэцак!эрэм цыифхэм янэрыльэгъу къоджэдэсхэм яшы!к!эрэмпсэукэ нахьышу шыгъэнымкэ ыпшъе ифагъэр зэрэмыма!эр. Непэрэ мафэхэми зыпыльтыр, тапекли гугъэ-гухэлтышоу зыдлыгъыр гъунэнчъ.

Ахэр ары зыфғезъэхъыгъэр Хъашхъуанэкъо Мыхъамэт гу- щылэгъу кіекіэу дытилагъэр. Упчэхэр зэфэшхъяфыгъэх. Непэ экономикэм ылъэныкъокіэ къэ- ралыгъор чынпіе кын зыщит, тыдэки оптимизация зыщаши- ре, мылькур зыщымекіэ лъэ- хъяным юфыгъо ыгъэцэкіагъэ- хэм тақлемыупчіэн тлъекіыгъэр.

Къоджэдэсхэм хэкыр зыдащэштыр амышиэу, япыздзафэхэр гъэбыльыгъэкэ одыкіэ, мыдыкіэ къуатакъозз къахыыгъ. 2012-рэ ильэсүм о чыыпіэ коим итхаматэу узыхадзым, районымкіэ аперэу хэкыым идэшын езыгъэжкыагъэр оры. График гъэнэфагъэм тетэу бэрэскэшко мафэм ипчедыжь Кыунчыкъохъаблэрэ Городскоимрэ, шэмбэтым Джэджэхъяблэрэ Тэуехъяблэрэ тракторэу прицеп зэпышлагъэм кыыкхъяхэзэ, хэклэу кыыдахыагъэр иуеши. Тыдэ къикыыгъа трактор прицеп зэпытири, мылькоу аш теклиядэрэри?

Х. М.: Зыфаптар эр тэрэз, тэры аз а юфыр районым щезынъэжьаа ѿр. Тракторыр чынып э коим тапеклэ кыратыгъэу илагъ. Сэ сзыыхадзым, чылэм гумэктыгъо дэлтыр сэшлэти, сегупшыси юфым иктыгъо кыифэзгъотыгъ. Тракторым

Тілкү хәэгъяаупхұыхъажхи, тележкөр фермерхәм қылаахызә мәзә зауләре хәккыр дядъещығы. Етланә тележкә тщәфығыаешш, гумәкі щылә-

Korr.: Сыкъызықтәүпчіләштыр зекемә ашілә. Джеджэхъеблә чыңпілә коим ныбжы дәхеклае ил. Күааджәр зыңсызым кызынтублагъяу егъашәм хәккыр шаугъою, дащәу кыыхәккырыгъеп.

Kopp: Тхъауельзэсү ар угу къызэрекыгъэмкіэ. Джы чэштыре тиурамхэр, тищагухэр зэпэнэфыжыхэ зэрэпшыгъэхэр

гъеу шъучлэс. Бэмышлэу Къум-
пыл Муратэ районым къын-
зэкломи уадэжь къычлэхъэгъагь
Хэта къыбделгъэр, мыльку
къылфэзытлупшыгъэр? Хъауми
о чылпэ коимкэ ащ пэлубгъэ
хъанэу мыльку уилагъя?

Хынэу мыльку уйаг ба?

Хынэу. Тэ тибюджет тхамыкэ дэд, аш фэдэ мылькуу тилэп. Шыыхафкэ тшыгъэри ма-
кэлэп. Унэм ыпкэ зигугуу къэс-
шыгъэ Хъабэхъу Юрэ идепу-
тат ахьцкэ тфигъеуцуг. Зэрэ-
тиухыжыгъэр Къумпый Мура-
тэрэ Хъачмамыкъо Азэмматрэ-
кытгатуулшигъа мылькуу ары-

Kopp.: Джыры сый фэдэ ю-
фыгъоха чыпілә коим ипсэ-
упләхэм ащызәшшоуыхыгъэр?
Хь. М.: Ахэр бэ мэхъух
Кіләцыкы джэгуп!э-гъэпсэ-
фыпібл — Джэджэхъаблэ.
Къунчыкъохъаблэ, Тэуехъаблэ

Городскоим ащыдгъэпсыгъ.
Типаркэу зэхэкъыхъэгъаэ
Хъачмамыкъо Азэмати, Хъа-
бэхъу Юри, Лынэлэ Ибрахими
тилэпьиэгъухэу дгъэктэбзагъэ

Къунчыкъохъаблэрэ Городско-имрэ якъэхальэхэм яклонIэрэ гъогухэм асфалт атетльхъагъ Городскоим дэт еджапIэм ичэү зэблэтхуыгъэ. Джэджэхъэблэз гурыт еджапIэм ишагу футбол ешIепIэ цыкly искусственнон алырэгту тельэу Ѣыдгъэпсыгъ Кымафи, гъэмафи къоджэ урамхэм язытет тинэпльэгъ икырэп. Заом Ѣыфэхыгъэхэм ясаугъэт дэгьюу дъэцэкIэжьыгъэ. Джэджэхъаблэ культурэм и Унэу дэтыр агъэкIэжьы. Къунчыкъохъаблэ фельдшер-мамыку ӏезапIэм иунакIэ да шыхъагъ. Бэ, бэ джыри зигугуу къэпшиныэу ѢыIэр.

Kopp: Тэри чыпэ коим тыщэлсэуш, къэппчыгэхэр зэрбгъэцкагъэхэм тыщиgуазы. Ахэм анэммыкіеү «Начинающий фермер» зыфиорэ программэмэхэбгъэлажьэхи, Мыекуапэ уадаклыи нэбгыриплымэ грант-хэр къазэраратыгъэр, Джэджэхъяблэ сотовэ связым ивышкэ зэрэщагъэуцугъэр, юбилярхэр район газетым къын

зэрийг барьж эхэрээр тэшлэ. Ау а иль эситгүйм аш фэдиз тохигоо зэфэшьхяа фхэр тицсэуплэхэм ашыг зэрхяа гъэми тышыг тъозагъяа. Аш фэдиз псэуплэхэм тапэккэе ащаа гэцаккэе къыхэ-кыгъяа. Тикьоджэдэсхэм ящы-лэккэе-псэуккэе нахышу шынгъэнүүм фэшлэ сыйд фэдэ гухэ-тлышихаа зидэгтэйгхэр цыифхэр рябгүйгушонхэу?

Хь. М.: Ахэри бэ мэхүүх. Зэкэри къэпчыгыай. Тикъуджэхэм яурам гупчэхэу асфальт зытельхэу тэ непэ ералгээ къэдгээнэхэрэм зибланс хэтхэр тэрэп, «Адыгей-автодорыр» ары. Джы а урамхэр шэпхъе гъэнэфагъэм тетэу зэпнэнэфыжхэу ахэм айтыштых. Ятлонэрэмкэ, электроэнергиер зэрыкюре адырэ гъучычэу чылэмэ ашызэбгырышыгыгъэм ильяс 50-м ехүү ыныбжь. Жыы хъугьэу, къяулэлэхэу пкъэумэ апыль, жыыбгъэм зэредзэ. Ахэр зэблядгъэхүнэв тязэгыгъях.

Къунчыкъохъблэ еджаплэм дэх лъэркыгуялпэ фэтшыщ. Сотовэ связым ивышкэ игъеуцун дгъэлсынкілэшт. Культурэм и Унэу къуаджэм дэтыр дгъэцэлкілжыщ. Городскоим дэт клубри аш дэклошт.

Футбол ешілпіе ғылқылхэр
Күнчықъохабли, Тәуехъабли,
Городскоими аяңдғышыцых.
Джәджәхъаблэрә Тәуехъаблэрә
якъеҳальәхәм якүрә гъогүхәм
асфалт, мыжъо атетльхашт.

Джэдхэхъабэл къэзыухъэрэ гъогур дъэцкілэжыщт хъильзэшэе автомашинэхэр чылэ клоцым къыдэмыхъэхэу, аш риқонхэм фэш. Паркэу дгээцкілэжыгъэм гъэпсэфыпэ дахэ щыдгъэпсыщт. Кілэцкыкү джэгуплэ дэтшыхъащт, тъысыглэхэр дэдгъэуцоштых. Ахэри, адре зигугуу къэсымышыгъабэхэри гүшүйэ къодыгъэхуу щымытэу, гъэцкілагъэхэ зэрэхъущтим тицыхъэ тель.

Корр.: Тхъэм уигухэлтышү-
хэр кыбыдгэхъух.
НЭХЭГ Рэмзазан

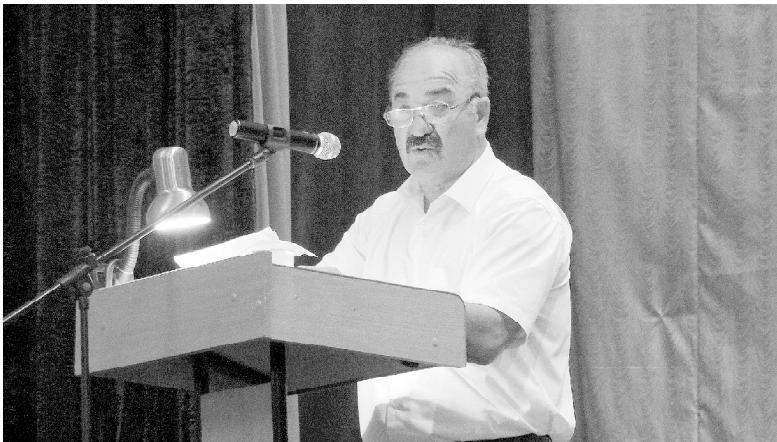
Теуцожь районым икӏэлэе гъаджэхэм языкъ къыратхыкъыгъ

Блэкыгъэ бэрэскэшхом (шышьхъэйм и 25-м)
Теуцож районым икэлээгъаджэхэм 2017 — 2018-рэ
ильэсүкіэ еджэгъум фэгъэхыгъэ зэүкіэ ялагь.
Егъэджэн-пүнүгъэм илофышіхэм язэхэхьэшхо
хэлэжьагъэх районым иадминистрации ипащэ
иапэрэ гуадзэу Зэрамыку Салбый, игуадзэхэу
Хъэдэгъэліэ Мариет, Бэгъушээ Борисэ, районым
инароднэ депутатхэм я Совет итхъаматэу
Пчыхальыкъо Аюбэ, нэмыкіхэри.

Гъесэныгъэм илофыш и 150-м еху зыхэлжьэгээ зэүүлэхэд районымкээ гъесэныгъэм ыльзеныхъоктэй иоффхэм язытет ыки ильзэсүкээ еджэгтум пшье-рыльеу зыфагъэуцужыхэрэм ацингэгъозаагэх гъесэныгъэмкээ гъэорышалтэм ипащэу Блэгъожь Налбый. Ашт кызыэрлиуагъэмкээ, районым гъесэныгъэ зыщарагъэ-гъотырэ еджэпээ 12, клэлэцүклю ысыгыптих, гъесэныгъэ тедзээ

Убләпілә ықін гүрт еджап!әхем федеральнә къэралығы шапхъәхәм атетәу lof аш!ә. Районым игурт еджәп!ә 11-мә яя 5 — 7-рә классхәм, Пәнәжыкъое ықін Нәчәрәзые гүрт еджап!әхәм эксперимент фәдәу яя 8 — 10-рә классхәм шәпхъак!әхәр шыпхырашых.

А мэхъянэшхо зиlэ Ioфшlэн-
хэр щытху xэлъэу зэшlохы-
гъеный гъесэнгъэм игъеоры-

Джэджэхъаблэкіэ кіләләджеңәкүи
2-мә. Я 11-рә классыр къезы-
ухыгъәхәм гурытымкіэ балләү
къаҳыгъәр 58-рә. Ар гъэреко-
рәм балли 10-кіэ нахьыб.

Н. Блэгъожъым кызызэриула-
гъэмкэ, я 9-рэ классыр къэ-
зыухыгъэ нэбгыри 160-мэ ашы-
щэү 12-мэ хэгъэунэфыкыгъэ
штуашэ зинэ аттестатхэр, ад-
рэхэм еджаплэр кызызэраухыгъэр
къэзыушыхъатырэ тхыльхэр ара-
тыжьыгъэх.

— Клээдажаклохэм шэныгээ
куухэр ягъэгъотыгъэнымкээ,
аш!эрэр зэнэкъокуухэм, нэмькэ
чылпэхэм къащаагъэльгъожьеу
пүгъэнхэмкээ мэхъанэшо ил
ахэр олимпиадэхэм ахэлжьеу
гъэсгэгъэнхэм, — къышцуягъ
зэлукээм Блэгъожым. — Гъэр-
екло муниципальэ олимпиадэхэм тиклэеджэкло 700 фэдиз
ахэлжьагъ, 228-мэ теклоныгъэр,
хагъэнэфыкырыгъ чылпэхэр къы-
дахыгъ, шьольтыр зэнэкъокуухэм
нэбгыри 8-мэ теклоныгъэр
къащаахыгъ. Арышь, ныбжыкыр
сэнаущхэр къихэгъэшгыгъэнхэр,
ахэм Iоф адэшгэгъэныр тип-
шъерыль шъхыл.

Мыгъэ гъэпсэфынгэ лагери
8-мэ, клуби 9-мэ Йоф ашлагын,
нэхгырэ 361-мэ зашагдэлсэфийг.
Ахэм янахыбэр кэлабэ зийхэй,
зигьют мэктэ унальохэм къары-
кыгъягъяа. Ац фэшл республика
бюджетым сомэ мин 811-
рэ, чынгэ бюджетым мини 137-
рэ къатуулжигъяа.

Гъэсэнгыгээ тедээ зыщарагэгтүүрэ учреждениитүмэ кэллээджээкэ 1590-рэ къякуланлээ. Мэхъянэшхо раты сэнаушыгээ зыхэльхэр къыхэгъэшгэгъэнхэм, адэлжэгъэгъэним. Аш фэшыхъят

одноклассовцами и друзьями.

Кэлээджэклю 1300-рэ зэнэköкью зэфэшьхафхэм зэрахэлжьагьэхэр, турист ныбжык! Эхэм язенэköкьюу республикэм щызэхашжэхэрэм тфэйгогтко теклонигъэр кызызеращыдаахыгъэр, гъэсэнгыгъэмрэ шлэнгыгъэмрэклиз Министерствэм и Дипломазу аперэ степень зилээр калэхэм кызыз-

Район администрацием ипащ
иапэрэ гуадзэу Зэрэмыху Сал-
бый районым ипащэу Хъачма-
мыкъо Азэмат ыцлекэ конфе-
ренцием хэлажьэхэрэм иль-
сыкъе еджэгүмкэ къафэгушозэ,
испальэ къышыуягъ тинеушрэ
мафа зыфэдэштыр зэльтынгъэ
күлэеджаклохэм гъэсэнгъэ
дэгү ягъэгъотыгъэним, зышы-
күлэхэрэ щымылэу егъэджэ-
гъэнхэм анаэ зэрэтетыр.

— Анахъ шъхаэр тиеджаплэхэр эзкэл elonlanlэ ямылай ильэссыкэл еджэгүум фэдгэхъа-зырынхэ зэрэтльэктыгээр ары, — кыыгуагь ащ. — А тошлэгтээ шхохэр зыпшээ дэктэгэхэр шъорышь, тхъашуеугээпсэу. Ильэссыкэл еджэгту хъяр шъутехъанэу, шум шъуфаклоу шъу-шилэнэу сышуфэлъало.

Ильэсцыкіэ еджэгтүм фэгье-хыгыгэ конференцием кыышы-гүшүйлгээх районым инароднэ депутатхэм я Совет итхаматэу Пчыхъалыкъю Аюбэ, ветеранхэм ярайон Совет ипащэу Нэмьятэлэкъю Юрэ, Пчыхъалыкъое еджаплэм идиректорэу Мэшлэлэкъю Хъариет, Очэпщие гурьт еджаплэм ипащэ игуадзэу Нэхэе Заримэ, Лъэустэнхъаблэ дэт клэлэццыкъю Ыыгыплэу N 3-м ипащэу Жэнэ Нинэ, Джэджэхъэблэ гурьт еджаплэм идиректор игуадзэу Блэнэгъэпцэ Маринэ.

Ильээсбэрэ өгүүдэл нийтийн тарийн
юошшэндээ пылтыгъэхэу, аклыа-
чээ аштэй фээзигъэлэжьэгъэ нэб-
гыритфэу зызыгъэпсэфынэу ты-
сыжыгъэхэр дахэу агъэктэ-
жыгъэх. Ахэр Лъяустэнхъэблэ
гурьт еджаплэм ишацшэу Жэнэ
Нуриет, гъэсэнгъэтедээ ягъэ-
гъотыгъэндээ иучреждение ило-
фышшэу Пщыдатэкъо Аминэт,
Пэнэжьыкъо кэлэццыкъу Ыгыны-
плэм ишацшэу Хьут Нэфсэт, Лъя-
устэнхъэблэ гурьт еджаплэм
иккэлэгъаджэу Екатерина Че-
чулинар, Шевченкэ гурьт еджап-
лэм физкультурээр щязыгъэхын-
ре Хьут Хьисэ.

Теуцожь районым иадминистрации, инароднэ депутатахэм я Совет, Адыгэ Республикаем гъэсэнгъэмрэ шэнгъэмрэкэ и Министерствэ, районым гъэсэнгъэмкэ итгээлорышлаплэ ящыхуу тхыльхэр ильээсыбэрэ ерьеджэн-пүнгэгъэм фэлэжжэгъэ нэбгыре 14-мэ аратыжыгъэх.

2017 — 2018-рэй ильтээсийкээд жэгэгүүм районны иеджаплэхэр зэрэфагъяа хөвьзарыг тэхэр комиссие гээнэфагъэм ыууплээкүүг. Аш икчүүххэр мыш щызэфахъэссыжыгъэх ыкчи пэрьтнгүйэр зыфагъяашьшагъэр Бэгэ Мариет зипэцэ Нэчэрээзүү гурьт еджа-плэр ары. Ятлонэрэх хъугъэр Нэшьукью гурьт еджаплэу Кыкыл Валерий зипащэр, ящэнэрэр Делэкъо Маринэ зидиректор еджаплэр ары.

НЭХЭЕ Рэмээн.

къэзытырэ учреждениитүү итых. Ильээсикэе еджэгэйр зырагээжжэжкүүкэе еджаплэхэм нэбгырэ 1851-рэ къякылоллэжжыщ. А пчыагъэр гъэрекирэм нахьи нэбгырэ 94-кэе нахьыб. Апэрэ классхэм ашеджэнхэу еджаплэхэм къаращэллэштыр кэлэшыкүү 200.

Кіләләцыкүхәр ахэм ашы-
ыгытыйынсыр ны-тыхәм къя-
мыхъылытъекыным район адми-
нистрацием ынаңэ тыргъәты.
Ащ фәшыхъат сомә 700 нахъ
мазэм ны-тыхәм зәраамыхъырә.
Ар республикәмкә анахъ макл.
Фәйзәкәтәнсыр яләу сабыи 136-
рә, ыпкә аламыхъә кіләләцыкүкү
12 ащаңыгъ. Ипсауныгъекіл щы-
клагъә зине сабыйхәми афәгу-

Кыргыз тилининдең алғашкылар арағы мәккىх. Аш фәшіл кіләпцикүл ығыптылеху «Насыпым» (Пенжэлкүкүй), «Тополекымре» «Золотая рыбка» эңбәткәрмәр (Лъестүстэнхъабл) сәккьатныгъэ зиңе сабыйхәм апае зәкѣ ящылгайыр ащағылсыгъ. Тхъэмкіә шықур,

Докладчикым къызэриуягъэмкэ, районым иеджап! Эхэм (Лъеустэнхъаблэ ыкы Шевченкэм адэтхэр ахэмыйтэу) къэлэстажийхэр си симонч синхижх

Шэжь зэхахь

Тарихъ-этнографическэ музееу къуаджэу Джамбэчие дэтым бэмышэу шлэжь зэхахьэ щыкluагь. Ар чылэм ыкли Красногвардейскэ районым яцыф гъэшluагъэу, Адыгэ Республикаем инароднэ кілэеѓаджэу, Адыгеим культурэмкэ изаслуженнэ Іофышэу, заом ыкли Іофшэенным яветеранэу Бахъукъо Ерэджыбэ къызыхъугъэр ильэс 95-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхъыагъ.

Зэхахьэм күэшкэл фэхүүгээх музеим илофышэй Къэзэнч Ну-рет, къоджэ еджаплэм адыгабзэмкэ иккэлэеъаджэу Шэуджэн Джантыгъ, культурэм и Унэу Джамбэчье дэтым ипащэу Аида Порицкаяр, еджаплэм ипащэу Лышэ Люс, ащ игуадзэу Тэшьу Фарид. Шэжь зэхахьэр музеим зэрэщи-күагъэм гукъэкыжыбэ епхыгъагъ, сыда пломэ ар Е. Бахъукъом ежь ынэшхыхытукэ зэхищэргъагъэу щит. Экспонатэу чээль пэпчь ащ ыцэлэв хыгъ, мыкюдойжын күэнэу музейр Ерэджыбэ чылэми, районми, лъэпкьими къафигъенагь.

Бахъукъо Ерэджыбэ лъэуж дахэг гъэсэнгъэм щыпхыришыгъ. Илъэс 50-рэ гъэсэнгъэплунуыгъ юфым фигъэлорышалгъ. Зэо ужым кълээгъаджэу ыубли, директорэү ыкли ащ игудзэй Еджэркъуай, Улапи, ежь икъуджи юф ашишалгъ.

икъуаджы тоф ашишагъ.
Ерэджыбэ заом иветеран.
Хэгъэгү тын лъаплэхэр ыргъэ
хэлхэу, улэгъэ хылылъехэр теша-
щажэхэу Бахьукум зэо ужым
Джамбэчье кыгъэзэжки, тоф-
шлэнэмс үхажьки, пенсием
оклофе исэнэхьят халалтэу
рилажьагъ. Клаалэгэлжа-Ме-

тодистым иоштынан даа
методичеке іспытаниянан
тыгъяк, ахэр литературанын
языгъыхаремкіе іериффегү мэ-
хъу. Бахыкъо Ерәджыбы Россиян
ицхаклохам я Союз хэ-
тыгъ, заом ыкчи көләегъеджэ
иоштынам яхылыгъа тхылъ-
хэр кындыгъекыгъяк, ахэм ащы-
щых «Гыргууланәхэр», «Кын-
гъебиль», «Боләтикъо Джам-
бөләт», «Джамбәчий» зыфио-
харар Ерәджыбы итторнасса

ыкы иштылэнгүйэ гъоу иғъекло-
тыгъеу къатегушылайгъэх еджак-
піэм щеджехеу Бысыдж Су-
андэ, Чэмбэху зэшылхүхэу
Фаридэрэ Файнэрэ, Пчэншэ
Залинэ, Нэгъой Адалбый, нэ-
мийхары.

Насыптыңкөзі зығесәлтігүй-
жыы Ердікжыс Пішымағе ықъом
сызәреригъеджагъэр, нәүжим
сыготәу іоф дәсшіләнәу зәрәхү-
гъэр. Аш іоф дәпшіләнір гуп-
сағырь сыла плома шәнчілән-

Зэрхьтых вор.
Зэхахъэм хэлэжьагь Израиль къикIыгъэ адыгэ kIалэу ЛыIукужь Нарт. Бахъукъом ипч-хоратъ фав. Петербург. къикIыгъэ

ІәкІелхәм афәшхъа- фәу пхъэ- шагын хә- Чәмышъо Бәллә, Ерәджыбә- ықтуо Доләтыкъо, орәдышуо, ләкъом ипхъорәльфәу Хүтт Рустам.

шарьи хо-
лъыгъ, ащ
д а к | о у
пшІэн фа-
емкѣ гъуа-
зэ къып-
ф э х ъ у -
щтыгъ.
туат.

«Тятэ ишІэжъ фэгъехъыгъэ
зэхахъэ зэрэзэхашагъэр лъэ-
шүу сигуапэ, — къылуагъ До-
лэтыкъю, — ар музеим зэрэ-
щыкюрэми сегъэгушхо, сыда-
помэ сята ыцэ мыш епхыгъеу
сальта». Ичнагъо ышакы ежъ

Щынб.
Опыт и
зисе педаго
гогэу, укы

Ветераныр непэ псаугъэмэ ильэс 95-рэ хүүщтыгъэ. Ар илофшэнкли, ытхыгъэхэмкли, музеуу кышинаагъэмкли джыри зэрэтигъусэр нафэ кышыгъюйтхабзэм.

Зэхахъэр бэрэ шүклэ цыиф-
хэм агу кээкыжьыщт, ар чы-
лэмкэ мэхъянэ зиэ хыгье-
шлагъэу хыгъэ.
ШЭУДЖЭН Джантыгъ.
Джамбэчные гурьт еджа-
піэм ікілзээгадж.
Сурэтхэр зэхахъэм щыты-
рхыгъэх.

Джэгукэ шъушашэм илъэу

Кіләцікіу Ығыспәхэм ялофшәнкіе анах мәхъанә зератыхәрәм ашыщ нравственнэ-патриотическе пұныгъэ кіләцікіухэм ахальхысаныр, сабым иңкілдеме кыщегъәжъагъеу ильәпкыбызә, икультурә арагъашәнхәр. Бзәмрә тарихымрә ашәхәзыхъукіе, ежъ кызхәкіыгъе лъәпкым имызакъоу, нәмыкіхәми якультурә, яшэн-хабзәхәр ашығышәнхәншылтык.

Хэтрэ цыфи сабынгъом къыхэкъы. Щыңэнэгъэм иапэрэ лъэбэкъухэр зыщишыэрэ къэлэццыкъу ыгыпшэр ары. Обществэм щыпсэун амалыр къылэкъэхъанымкъе, гъэхъагъэхэр ышынхэмкъе, шэнэгъэ куу зеригъэгъотынымкъе, нэүжым зыфэгъэзэгъэшт лъэнэкиор къыхихынымкъе къэлэццыкъу ыгыпшэр лэпынэгъу къыфэхъу.

Адыгабзэр аулъыным, шэн-
зекүаклэхэр, культурэр, та-
хээз ныдэльфыбзэр зэралуаль-
хяащтын үүж итых.

Бээр лъэпкъым ыпс, ыльтапс, ишчилэнгь. Адыгабзэр умышлэу, аш утеукытыхъэу, йум-пэм душа «снайдыг» олокла сына

ИЛЪЭУ

къикырэр? Гүхэкт нахь мышлэми, тиадыгабзэ ибаиньгээ икүү фэдизээ зэхатшиэрэп. Щылэньгээр зынэсыгъэмкэ непэ бзэ пчыагье пшэн фае. Урысыбзэми, инджылызыбзэми анахь тхамыкцэп тиньдэльфыбзи. Яцыкыгьюм къышгээжьагаа сабыйхэм джар зэхядгээшыкынэу щит. Апэ ар унагьюм къышгээжьэ, нэужжым кіэлэцыкы ыгыныгэхэми, гурьт еджаплэхэми лъягъектуатэ. Бзэм икъеухумэнкэ ныдэльфыбзэм илешгүйэ, идэхагье сабыйхэм зэхараагъэшлэньмкэ ахэм. Иоф зэрэшшэрэм бэ ептын-
Шыр зыгъачьэр, ерыу...

Псэушхъэхэм, цыфым, ѿн яэкэ-псэукэм, унэгтэо хъязу мэтим, дунаим, ом изытэ афэгтэхыгъэ хырхыхъэхэр ятэгъашэх. Кіэлэцыкүхэм ягуультэ нахь чан хууным мыхэр тегъэспсыхагаа. Джэгукээ «Хэт къылон, хэт къышлэн» зыфиорэр тэгъэфедэ. Хэбзээ зеклокі тэрэзхэр ахэлхээ сабыйхэр плүгэнхэм фэйоры шлэх юфтихъабзэхэу «Адыгэ джэгур», «Кушьэхапхэр», «Лъэ тегъэуцор», нэмүкхэри.

«Чэздээсир» гъэшлэгтюонэу реклокыгъ. Ижкыкэ къышгээжьагаа адьгэхэм ар зэхашэ

Сызыут Кошхэблэ кілә-
цыкly Ыыгыпіэм икіләпүхәм
дженуныр ыльапсөү яшәнгүзә-
хөгжәхъогъеним адигабзәкілә-
гупшысакілә, лытакілә, еджакілә-
ашәнхәм апае гъецекілән гъе-
нәфагъәхәр зәхагъеуцох. Кілә-
ләццыкlyхәм абзә «күтәнүм»,

шаклохэм дахэу агъэкіэрэклагь, ижыкыкэ адыгэхэм агъефедэштыгъэ пкыыгъо цыкликхэр, бзыпхъэхэр чэльтих. Джащ фэдэу шыкілэпшынэмрэ пхъэ-кычымрэ дэпкыым пыльгацэх, адыгэ лэнэ хураар унэ гузэгумит. Адыгэ орэд мэкъэмэ да-хэр кырагацэзэ, адыгэ шъуашхэр аацыгхэу сабийхэм

ащаңхэр пчэгум къихыагъэх.
Джащ фэдэу «Адыгэ джэ-
гuri» чэфыгъор къебэкIеу зэ-
хашагь. Къашъохэу тиэхэм,
ахэр къызэрашыре шыкIехэм,
кIалеми, пшъашъеми язекIуя-
кIехэм, языфэпакIе афэгъэхы-
гъэц къафајотагъэр макIеап

«Күштэхапхэр» зэрийфэшшүү-
шэм төтэү нэрыльзэгүү афэт-
шыгыг. Күп анахь цыкликхэм
ар лъяшэу ашлогошшэгъоныг.
Күштэй гъэкілэрэклагъэм күштэй-
псыхэмкэ нысхъапэр хапхагъ,
къыдалон фое гүшүүлэхэр зэ-
нэрээж иштээ.

харахъэхыз. Иофтьхабзэхэм адаклоу клэ-лэптиухэр Іспытэгъу зэфхэхъужь-хэзэ, зы унагъом фэдэу зэ-гурьохэу зэдэлжжэх. Гукэ-гъуныгъэу тхэлтыр ящисэу клэлэцькүхэм гуфэбэнгыгъэ зэфырялэу къэтэджынхэм фэ-

тэгъасэх.
ДЭГУЖЬЫЕ Разыет.
Коцхъэблэ кіләцыкы
Іыгыпіэм икіләспү.

Мэфэхъаблэ зиушъомбгъуныр къехъылъэкъы

Хэкужым къэзыгъэзэжыгъэхэм һэпылэгъу ятыгъэнымкэ
общественэ фондым изэхэсигьо анахьэу зыфэгъэхыгъагъэр
Мэфэхъаблэ цыфхэм ашыратыгъэ хаплэхэм ягъэфедэн
ехыилэгъэ тофхэр зэрэлтыктуатэхэрэм уигъэрэзэнэу
зэрэшьмытыр ары.

Адыгэ Республикаем лъэпкъ
лофхэмкъэ, йэкъыб къэралхэм
ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм
адырялэ зэпхыныгъэхэмкъэ ыкъы
къэбар жъугъэм иамалхэмкъэ
и Комитет итхъаматэу Шъхъэлэ-
хъо Аскэр зэхахъэр джырэб-
лагъэ зеришагъ. Мэфэхъаблэ
социальнэ хэхъоныгъэхэр
ышынхэмкъэ аужыре ильэсхэм
къуаджэм изэхъокыныгъэхэм
А. Шъхъэлахъор къатегущыагъ.

ЕгъэжьапІэр

1998-рэ ильэсүм Югославиим къикыжыгъэ адыгэхэр арын Мэфхъяблэ апэрэ чып!эрьс фехъугъэхэр. Мэшлахь. Чыллэм зиушъомбгъуљ, Тыркуем, Иорданием, Сирием, Израилем, Норвегием, нэмък!хэм ащып-сзуучтыгъэ тильгъягъухэм Мэфхъяблэ унхэр щашых. Хабзэм икуулыкъуш!хэм къуаджэр янэпп!эгъу ит. Стадион дахэ щагъэпсыгъ, урамхэм асфальтыр атыральхъэ, цыифхэм яфэофаш!хэр агъэцак!х. Газыр, псыр унэ псэуп!хэм араштал!х. Псэү зашъохэрэм изытет нахьышу шыгъяэним фэш! зэхэшэн юфш!энхэр аублагъях.

бысльымэн динир зылэжыхээрэм якlyap!. Гъэшэньонир Мье-куяап икхыхээр бээм Мэфэ-
нэ бэхжүүлэхэдээ энэхүү төмөрчийн

— Унэгээ 57-рэй Мэдэхъяблэ

къэзыгъэзэжыхэрэր щылэнсы-
гъэм хэгъэгъозэгъэнхэм пыль
Гупчэм итхаматэу А. Гыукэ-
ллыр, зэхэцэктю купым хэтэу
А. Хүкухир, цамыгхары

Хапіәхэм янахыбыәм псө-
ольеш! Йоғығьюхәр ащаублагъеп,
чыгур зытетхагъәр къыхәб-
гъэштыжыныр псынкіагъоп.
Уятажъэм ячыгу къащылғы-
гъэ хапіәм уемықіоп! Ежыныры,
умығъәкәбзәнныр къедгъәкүрәп.
Зәуқіәм къызәрәщәуагъезу,
хапіәр зытетхагъәхэм хәбзәлахъ-
атын фае. Псөльеш! Йоғығью-
хәр езымығъәжъагъәхәр ағъеп-
щынәштых, хапіәхәр алахы-
жынхәшш, нахь зищыкіагъеү
альытәхәрәм аратыжыштых.

УЦЫЖЪХЭМ ЗЭЛҮҮЛКҮ

Мэдэхъаблэхэм ар япэсы-

гээп. Унагъохэм яхатэхэр да-хэу къэльягох, щагухэр къаб-зэх. Хаплэхэр зымыгъефедэхэрэр ары чылэм итепльэкъэзыгъэаэрэр.

— Кырмэнэй ехүулээ ханпэхэр агъэкэбзэнхэу тяльэлүгъ, ау юфым рыклощтыр тшээрэп, — тизэдэгүүщилэгтү лье-гъэклүүтэ Хьасани Мыхамэт.
— Нахынпеклэ шэн-хабзэу адигэмэ ялагъэр чэтынагъэп, щысэзытырахырэ унагъохэри тилэх...

Къоджэ дэхъялпэм щагъэтысыгэ чыыгхэр къэкъых, ауахэри уцым зэлъикүгъэх. Шынхъаф зэхашэ ашлонгьоу къуджэм дэсчэм къыталаугъ. Шыныпкъэ, уцыр зэраупкіэшт ӏемэпсымэхэр зэтырагъэпсыхъан альэкъыгъегоп, аши тофыр къегъехъыльэ.

Хаплэр къыхэпхызэ, гүнэгъум үегупшысэба?

«Үнэ зыпщэфырэм гъу-

икъулықъушіләхәр зытегуышы-
ләхәрәр. Гүшіләм пае, 2016-
рә ильесым шышхъялум и
18-м Комитетым изәхәссыгы-
A. Шыхъэлахъом къышыл-
гъаг щыкъагъәхәм ядәгъәззы-
жыын унағъохәр нахъ чанәу
зэрәхәләжъэнхә фаер. Ащ
тельытагъезу унәшьо хәхыгъә-
хәр рахъухъәхи, юфхәр тәкъу
лыкъотегъагъәх. Ау жъажъезу
шыкъагъахар дарғазыжъыхаш-

шыкай вэхэр даг бэзэлжыхаэшь, нэмэйкі гумэктгыг хөм зэхэшклохэр «альхажэх».

Хаплэхэр шыртагыг эхэм икслэрикіэу альхэхүүх, ащищхэм зыкъагьэлтэгьо. Шышьхьэлүм и 28-м хэпли 3-мэ уцыжхээр ашыраупкыгъэх шхъяе, урэхьатынэу щытэп — уцыжхэм заушьомбгүү. Экологием и Ильэс зэрэклюорэр кыздэтлывытээ, хаплэхэр зэклеми агъэкъебзэнэу тыкъяджэ.

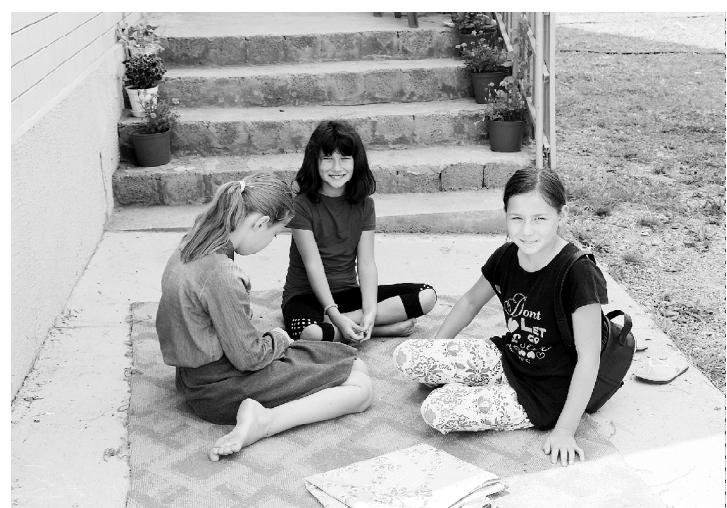
КВОЗЕНЬ ТЫКВЯДЬ.
Адыгэ шэн-хабзэхэм къафэд-
гъээжээзэ, хаплэ зыратыгъэ-
хэм ащыщхэм яеплъыкӏэхэр
запьешшагъэх.

Унагъом инамыс

Гъунэгъоу язштыр къыда-
ллытээз, унэ зыщашыщт чы-
пэхэр къыхахыгъэх. Хапэм
дэлэжжэнхэу игъо имыфагъэ-
хэм тельхьапэхэр къагъотых,
ау адемыгъэштэнир на-
хьышу.

Уичыгу бгъэлъеплэнэр адь-
гэм ишэн-хэбзэ пытэу щытыгъ,
тапэкли щытыщт. Уихалэ итеп-
льэ уиунагъо инамыс. Быс-
льымэнхэм ямэфэк! кызыэрэб-
лэгъягъэр кыдэтпъитээ, урам-
хэр, хаплэхэр агъэкъэбзэнхэу,
чыгум хъалэлэу дэлэжьеэнхэу
тыкъяджэ. Чыгу уимылэу хэ-
гъэгу ухъуштэп, тыйдэ ушцылэми,
ним фэдэу уичыгу къыоджэ-
жьы. Ханлэу къыапхыгъэм непэ
ущымылсэурэми, зэгъэльэгъу,
чыгум жыы къызерицэрэм
нэшүукэ епль, гуклэ дэгущын.
Шлоу пшлэрэр къыютэжкыщт,
шүшлэгъэм уичыгу ыгъэбаишт,
ыгъэдэхэшт.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Совет хабзэмрэ ныдэлъфыбзэ литературэмрэ якъежъак!

(Загъэпсыгъэхэр ильэсийн 100 мэхъү)

(Кызыккэльыкlorэр
шышхъэйум и 29-м
къыдэкыгъэ номерым ит.).

Мы строфам зэкі «Интернациональным» фэдэу щыгъэпсыгъ — ипэубли, икіеухи. Ауми, Хъяткъо Ахъмэд итворчествэ ехъыллагъэу тхыгъэ горэми гу лъитагъэ *Ioу* шыэрэп а лъэхъаным поэт ныбжъыкіэм «игурышэ-гупшысэхэр сатырэхэм азыфагу дигъэбыльхъан» зэрильзкыицтыгъэм — а гурышэ-гүхэлтыр ары зыці къетогъэ усэр зыкъатхыгъагъери — «гъэр зыщыхыльэу, лъыр зыщаагъачьэрэм». Поэт ныбжъыкіэм ытхырэр зыфэгъэхыгъээр къыгурымыюштыгъэу къызышлогоштыгъуй. Шыыпкъэ, ащ къетых хэгъэгоу шъхъафитым, къэралыгъо иным, дунаижъир зэхэкъутагъэ зэрхъурэм яхъыллагъэу. Ауми, а гүэтигъэ-патриотическэ гүшүйэхэм азыфагу ерагъэу чыыпэ хагуатэ охтэ хъыльэм, лъэу агъачьэрэм яхъылэгъэ гүшүйэхэми. Фэлэпэласэу авторым ыгъэпсыгъэ «лирическэ сюжетым» фэкъулаеу ахэр хигъэбыльхъагъэх. Ау поэтым игурышэ-гупшысэ исатырэхэм зэрахигъэуцохэрэп ащ щыухыгъэ хъурэп:

*Тхъамыкъэгъя лаэрэ,
Уэгъэ иныэрэ,
Аджалы лысрэ
Тэ тинэуас,
Лыпсыр тэгъачьашь
Пыим идзэжьы
Тэ тылпэууль (ардэдэм).*

19 Үйлзүүльв (ардээдэм). Социаль нэ конфликтыр зан-
кіеу къэгъэнэфагт: тэ — тыт-
хамыкі, ахэр — баих. Кон-
фликтыр зэфэшьхяаф поэтхэм
япроизведениехэм ащызэфэд.
А уахтэм ехүулэу опыты-
шхо зијэ хъугъэхэ Тeusцожь
Цыгъю, Цэй Ибрахымэ про-
изведеніеу атхыщтыгъэхэм
социальнэ конфликтхэр шьхъэ-

Поэтическэ талант шыныкъэ зыхэлхэр, творческэ индивидуальностыхэр макIэ нахь зэрэхьущтыгъэхэр е идеологииеу ѹылагъэм тегъэпсыкIыгъэу атхыгъэ марихэм, гимнхэм, дифирамбхэм ыкIи панегирикхэм ясатырэ-иэIүхъю IүпкIэу къыхэцштыгъэхэн.

щыләнгъэм щууштэгъэ лыжъым игуышы! Эхэмкэ произведением игурышэ-гүпшисэ шыхьанды кырелотыкы:

Цыфыр щэрэл — щылэмэхъяр.

*Сыдэу тхэхъуагъэми, ду-
наим төфэн,
Гушуи, насыпи зэужэм
тфехи ии.*

тфэхъун. Лозунгынхэба мыхэр? Ио хэмьтэйэу, лозунгых. Ау — фэшьхъаф лозунгых! Лыжъ акынышом (шыыпкъе, ар — ежь поэтыр ары) ельзэгту щылэнхъэм щыхъу-щышэхэрэр, лажъэ зимыэ нэбгырэ мин пчье-тгэбэхэр зэрэхэкүадхэрэр. А. Хьаткъом шъхъэихыгтэй эркынопэн ылъэкынштыгтэй, ау джащ фэдэуи зи къыримы-лоилэнэ фэлтээкынштыгтэй, неущ ежьыри джащ фэдэу къыдэзеклонхэ зэральэкынштым пае кымыгъанэу. Поэмэм илъыхъу-жъэу лыжъ акынышор ары а гүшүүлэхэр къэзылохэрэр.

А Гүлшәнхөгөр Кызылхөгөр.
Ежъ зыхэт дунаеу гэмэйл-
гъюшом зэльстагъэм, драма-
тическэу гъэпсыгъэм, агъэк-
жыгъэ фэдэу къашулагъэшы-
щтыгъэм, романтическэм фэ-
дэу нэпэх шыкэклэ къагъэ-
льягощтыгъэм, гурьт лэшэгъу-
хэм жъалымыгъэу зэрахъэшты-
гъэхэр къызыхафэштыгъэхэм
авторыр зэрахапльэрэр нахын-
пэм социальнэ зэмьизэгъини-
гъэу щыгъэхэм «апкырыплын-

хэр — партием, колхозым, революцием къатегущы́эу ётхых: «Ей, кіалэу зыгу чәф», «Комсомолым имарш», «Буденны́й», «Колхоз орэд», фәшьхъаф усәпшы пчъагъэр. Джаш фәдэу къэлгъэн фәе зэкі ахэр талант ахельэу, шүщэу зэгъеку-гъэхэу, мэкъэмэ гохыр къа-хэуукъэу зэритхыгъэхэр.

A black and white portrait photograph of a man from the chest up. He has dark hair and is wearing a dark suit jacket over a white collared shirt. The background is a plain, light color.

Чыр ляпсүү етвэлсү. Гурыш-гупшийсү зытгээсыкылгыэмки зэрэхтыгээ шынэмки усэм агитацие-марш эшанэ хэль. А ильсхэм щынгэ урыс поэзием, зэкэ Тээвэр Кавказым ильэпкь ли-тературэ ааш фэдэе вариантишээ чынагъэхэу ацатхыгъэхэм афэдээзабзэу, ащи күэу идеэ ыкки гурыш-гупшийсэ гори хэлпльагьо-еп. Ары паклошь, Маяковскэм ильэбэккү инхэм задышынэуэрэпыльыми И. Цэир хищы-нырэп.

тившээ юфыр ары нахвкээ.
Джаш къыхэкэй тхэкло ныбжыкіхэм, ахэм ашыщэу адигэгэ тхаклохэм, аш лыпытэу нэм къыкимыдзэу, хэти икүүкэя уасе зыфимышыгээ лыххужь-ныгээ къызыхагъэфагт — искусствэм иболышевистскэ департаментхэм къафаухэсныгээ идеологическая шэпхээ пхъашэхэмрэ ятвортчествэ зэрэгээ уzon фээ чылпэу къафагъэнэ-фагъэмрэ апае къамыгъанэу — ятеплэйкэ хъыбайхэу, риторическхэу, декларативнхэу щытыгъэхэ нахь мышэмэ,— художественна-поэтическэ шыкхэмамал бай бэдэдэу щылхэр къызыфагъэфедэхээ, произведениехэр яныдэльфыбзэктэ атхинхэм пыльгыгъэх. Ауми, джырэкэ «Ильичрэ аш и партийнэхтыль цыккүшишэрэ» ящытхью ютэгъэн фэягъэ. Гушылэм па, мыхэм афэдэ сатырэхэмкэ:

**Щысэ нэфэу Ленин ийгогу
Партием ыгу
Кырэгъуазэ.
Коммунизмэм ишхъашыгу
Ийгогууанэ
Аш фэгъазэ.**

Ац фэлээс.
Пэрэнькъю Муратэ аш фэдэ
усэхэу заом ылгээли үүжкийн
пшы пчтэгьабэ ытхыгь, партийн
нэ агиткахэри, коммунистическээ
лозунгхэри, дифирамбхэри, па-
негирикхэри Лениным, Стали-
ним, большевикхэм афитхыгъэх,
ау ахэр талант ахэлтэу, шу-
щэу, зыпарэки кын кыышы-
мыхъоу, адыгэ художествен-
нэ псальэм ишыкээ-амалхэр
псынкээ кыышхьюу кызыфигье-
федэхээз ытхыгъэх. Я 30-рээ
ильэсхэм Еутых Аскери аш-
фэдэ усэхэр ытхыщыгъэх —
«народхэм япащэ» ехылпагъяуу
поэмэ псай, стихотворенихэр,
партием пэцэньгыз литерату-
турэм дызэрихъэрэм ехылпэгъэ
статьяхэр. Клубэ Щэбанэ а-
льэхъяним ехылпэгъэ усэхэм-
ре орэдхэмрэ зыдэт тхылъ-

ихыгъэу, занкээу зэшлэхыгъэнхэр джащ фэдээр художественнэ-поэтическэ шынкэ-амал шльхьаан ашаг-эфелештыгь убытэшьупэу,— ауми льыхуу-щыгь. «Шынкьеэзэ шьхъаал» арымэ, ар — большевикхэм ахама яланхажам ныни ярухьай

Цэй Ибрахымэ исатырэхэй
мышь кыкылэлтыклохэрэми маклэ
поэзииеу ахэлъыр:

Тихэгээгүй игубгъохэм машинхээр ашээжклохашь, мэгьеуахьо. Зыхахьорэр тишиэнгэашь, тицынфэм якультуэр зеубль.

Поэзиер арымэ, аиц ежъс ихэбзэ ухэсигъэхэм ат-
тэу хэхъоныгъэ ышыщтыгъ. «Шэнхээ гъэн-
фагъэм фэдиз хьоу» шынкъагъэ къагъэлльэгъонэу
шишэрэиль фагъеуцищтыгъэти, аиц ар
ыгъэцакгэштыгъ.

хэм, дифирамбхэм ыкIи пан-
гирикхэм ясатыре-пэлүхьо үул-
клэу къыхэштыгъэхэп. Зэ-
маныр үүжьеу зэхэльз, драма-
тическэу зэрэштыгъэр къэзын-
гэлтэагьорэр поэзиякэм ишён-
трэп теомакъ щэхуу зэхам-
ыхыштыгъэми, мэктэ-макIеу,
ау зэкэлтъяклоу ыкIи апэрэ
еплъякэмкэ индивидуально-
стыкIэхэр зыпкь үүцох; ахэр
— А. Хъаткьюр, М. Пэрэнькьюр,
А. Еутыхыр, фэшъхьяф зау-
лэхэр арых.

Я 30-рэ ильэсхэм А. Хъат-
кьюм ипоэтическэ гурышэ-гуп-
шысэ ихудожественнэ-философ-
скэ структурэ илэктоцкэ зэхъо-
кыныгъэхэр фэхьеу ригъэжжэ-
гъагь, поэтическэ къэлтэнхэу
ытыхыхэрэм ятеплъякэ коллек-

зэ» ары. Плыжъ акылышом
ижэдэкыкIе А. Хъаткьюм цы-
фыр джыри зэрагъэцыкIурэр
къыриштыгъыгь: «Неуши пишыщ-
тыр гъашIэм уигугъоу, дэшхын
зебгэшызэ къое гъугъэм
уецгъоу» — блэкIыгъэ щылэ-
кэжым поэтыр къытегущылэ-
рэм фэд. «Чырэу уаштагъэшь,
жьогъэ бзыгъэр иошы, уигъашэ
щымышыжъеу зыгъэ чэонэ...»
Авторым а сатырэм икIеух
точкабэ егъеуцу. Къылэлтъ-
кюрэ сатырэри джащ фэд:
«Уцыф къыlyalokIэ цыфым сыд
ылп!!..» А мотивым икъукIэ
къытэлтагъоштыгь цыфыр
зэрагъэцыкIуштыгъэр, зэрагъэ-
шынэштыгъэр, ыгу зэрагъэкIо-
дыштыгъэр ыкIи хабзэр зылэ-
кэлэлт къэралтыгъор хэбзэнчъа-
гъякэ аш зэрэлзекIоштыгъэр

А. Хъаткъом фэдэу а драматическэ ыкын цыфыгъэнчье зэмнамын илофыгъо шылыкъэхэм якъэгъельэгъон ехылгэгъэ произведение зытхыгъэр мэklагъэ. Поэтым иличность, арышь, ащ илирическэ талант нэфэ шылыкъэу къызыышльэньгъэ произведениябэхэр я 30-рэ ильэсхэм А. Хъаткъом ытхыгъ. «Блэгъожыым иорэд» зыфилорэм Клуб ѩэбанэ Сталинымрэ ащ ыгъэпсыгъе хабзэмрэ губж гүшүйэ пхъашэхэр яц син ирэлжэлэх аж.

хэр къащыриолагъэх:
*Ильэс минрэ шьибгүурэ
Щэкырэ щырэм
Хъэнүкьое мэз цуным
Ишүнкылэ сэ сыхэсэу,
Чыпэу сысрэм сыйдэссыэу
Уюорал сыусынау саубзэ*

Уйорэд сүүсүнэу сэуволэ.
ЩЭШИЭ Щамсэт.
Филология шээнгъэхэмкээ
доктор, гуманитар ушэтгин-
хэмкээ АР-т институт лите-
ратуры эмкээ иотдел илаш.

(Лжyри кыкэдьыклошт)

СПОРТ ПСЭУАЛЬЭХЭМРЭ ЩЫНЭГҮЭМРЭ

Пэнэжкыкъуае спорт Унэшхо щашищт

Джирэ лъэхъан диштэрэ спорт Унэшхо 2018-рэ ильэсүм Туцожь райономигупчэу Пэнэжкыкъуае щагъэпсышт. Адыгэ Республикэм физкультурэмкэ ыкчи спортымкэ и Комитет къэбарэу къитльигъээсигъэм тигъэгушуагъ.

Спорт Унэшхом псауныгъэр нэ мурад программэу 2016 — 2020-рэ ильэсхэм ательятағъэм хэхъэрэ псеольш! Иофыньхэр шлэхэу гъэцэктагъе хүнхэм зэхэзгээшвягъа щагъышт. Федераль-

щаклохэр пыльщых. Ахъшэу пэухъаштыр федеральнуу щагъышт, спорт Унэшхор 2018-рэ ильэсүм аухын альэкъышт.

— Лъэшэу тигуапэ спорт псеольшхор къуаджэм зэрэшагъэпсыштыр, — къитиуагъ Туцожь райономигадминистрации физкультурэмкэ ыкчи спортымкэ игъэоришланлэ илашэу Хабэхъу Адамэ. — Кіләцкыкъу ыгынпэр, мэштиштыр, гурт еджаплэр спорт Унэшхом къипэгүнэгъю щагъышт. Пэнэжкыкъуае имызакъо, районом щыщхэм япсауныгъе агъэптигэнэмкэ, ныбжыкъэхэр физкультурэмрэ спортымрэ алынгъэнэмкэ амалэу тиэхэм къахэхъошт.

Адыгэим нэмийк спорт псеуа-
льэхэри мы ильэсүм щагъэпсы-
штыр. Адыгэ Республикэм ис-
тадионэу «Зэкъошныгъэр» бжы-
хэм Мыеекъуапэ къышызэуахышт.
Спорт щэрыуаплэм игъэпсыни
2017-рэ ильэсүм аухышт.

Адыгэир спортым ишүаагъэкэ дунаим нах щызэлъашэ хүгъэ. Олимпиадэ джэгунхэм, дунаим, Европэм ячемпионхэр республи-
кэм щаплугъэх. Адыгэим и Лыш-
хэе ишшэрыльхэр зыгъэцкээр Къумпыл Мурат, Правительствэмрэ Парламентымрэ спорт псеуа-
льэхэм зягъэушшомбгүйгъенүм пы-
льщых. Спортым ипуныгъе мэхъанэ
зыкъызэриэтагъэр щынэгъэм
къышэлъагъо.

ФУТБОЛ. АДЫГЕИМ ИЗЭНЭКЬОКЬУ

Анахь лъэшхэр къэнэфагъэх

Адыгэ Республикэм футболымкэ изэнэкьюкъу хэлэжьэрэ командэхэм пешорыгъэш ёшлагъухэр аухыгъэх. Финалныкъом хэхъагъэхэр медальхэм якъыдэхын фэбэнэштыр.

Командэхэр купитумэ ахэтхэу ёшлагъэх. Зэлукэгүхэм якэуухэр зэтэгьашш.

«КЬОКЫПЭР»

1. «Кошхабл» Кошхэблэ район
2. «Урожай» Тульский
3. «Джаджэ» Джэдже район
4. «Герта» Ханский

«КЬОХЬАПЭР»

1. «Виктория» Мыеекъуапэ
2. «Пэнэжкыкъуай» Туцожь район
3. «Адыгэкъал» Адыгэкъал
4. «Улап» Красногвардейскэ район
5. «Тэхъутэмьыкъуай» Тэхъутэмьыкъое район

ФИНАЛНЫКЪОМ ЩЫЗЭЛҮКІЭШТХЭР

«Кошхабл» — «Пэнэжкыкъуай»; «Виктория» — «Урожай». — Алерэ чыпэхэм якъыдэхын фэгъэхыгъэ ёшлагъухэр республикэм и Мафэ ехъулэу зэхэтшэштыр, — къитиуагъ Адыгэим футболымкэ ифедерации илашэу Николай Походенкэм.

Чыэптигум и 1 — 4-м зэлукэгүхэм тяглыши.

РЕСПУБЛИКЭМ И КУБОК

Адыгэ Республикэм футболымкэ и Кубок икъыдэхын фэгъэхыгъэ ёшлагъухэр мы мафэхэм аублэштыр. Зэхэшкэло купум тагыуаса зэхэсигъо илашэй зэнэкьюкъур зэрэкшүүтэй щагуулагъэх. Ешлагъухэр республикэм имэфэк ехъулэу аухыштыр.

Нэкулбъор
зыгъэхъазырьэр
ЕМТЬЛЛЬ Нурий.

ПХҮЭДЗЫМ КЫГҮЭЛҮЭГҮУАГЬЭР

Командэу зэдешштхэр пхүэдзым кыгүэлүэгүуагъэх:
«Виктория» — «Джаджэ»
«Пэнэжкыкъуай» — «Герта»
«Урожай» — «Улап»
«Адыгэкъал» — «Кошхабл».

Зы ёшлагъум теклонгъэр къышыдээзыхырээр зэнэкьюкъум щылъыкъотшт.

**Тэ тыфай нэмийкхэм анахьыбэ
ишишииэнэ!**

**Ильэс 25-рэ хъугъэу
инджилызыбзэр, нэмийцыб-
зэр, французыбзэр, адигаб-
зэр дэгъоу ятэгъаштэх.
2017 — 2018-рэ ильэс еджэгъум
зяжъугъэтхыным пае мафэ къес
ШҮҮКҮЕТЭГҮЭБЛАГЬЭ
сыхъатыр 10.00-м къышегъэжъагъэу
19.00-м нэс.
Юныгъом и 1-м еджэныр
етэгъажъэ.
къ. Мыеекъуапэ, ур. Ленингъ, 36-рэ.
Тел. 52-17-63**

**Зэхэзшагъэр
ыкчи къыдээз-
гъэкъырэр:**

Адыгэ Республикэм лъэпк Иофхэмкэ, Иэкъыб къэралхэм ашы псэурэ тильэпэгъэхэм адыгээз эзпхынгъэхэмкэ ыкчи къэбар жыгъэхэм иамалхэмкэ и Комитет Адрессыр: ур. Крестянскэр, 236

**Редакциер
зыдэшиэр:**
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къаихырэр А4-кэ заджхэрэх тхапэхэу зипчагъэкэ 5-м емыхъухэрары. Сатырхэм азыагу 1,5-рэ дэлэу, шрифтыр 12-м нах цыкунэу щагтэп. Мы шапхъэхэм адимыштэр тхыгъэхэр редакцием зэкгээжкожых.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зышаушыхъаты-
гъэр:**

Урысы Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ ыкчи зэлъы-
иэсикэ амалхэмкэ и Министерстве и Темир-Кавказ чыпэ гъэоры-
шланл, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышаушахытэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Зэкъемкэ
пчагъэр
4352
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2408**

Хэутынм узчы-
кэтхэнэу щыт ухьтэр
Сыхъатыр
18.00
Зышыкъэтхэгъэх
ухьтэр
Сыхъатыр
18.00

**Редактор
шхъбаэр
Дэрбэ Т. И.**

**Редактор шхъбаэм
игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.**

**Пшъэдэжкыж
зыхырэ секретарыр
ЖакИмыкъо
А. З.**